

PROIECT DE INTERES JUDEȚEAN

**Revitalizarea turismului montan în județul Maramureș prin
modernizarea și extinderea infrastructurii de trasee turistice montane**

1. <i>Instituția inițiatoare</i>	Consiliul Județean Maramureș
2. <i>Formularea problemei</i>	<p>A. Formularea problemei vizate de proiect</p> <p>Insuficienta dezvoltare a turismului montan de drumeție și cu bicicleta în raport cu potențialul deosebit al județului Maramureș.</p> <p>Deși județul Maramureș are un relief preponderent montan și este o destinație turistică cunoscută, multe dintre traseele din județ sunt nemarcate și /sau nesemnalizate, în cazul celorlalte neexistând un sistem unitar de semnalizare. Această situație afectează numărul de turiști care vizitează județul și are, astfel, un impact negativ asupra dezvoltării turistice a acestuia.</p>
	<p>B. Analiza situației turismului montan la nivelul județului</p> <ul style="list-style-type: none"> • Județul Maramureș este o destinație turistică foarte populară, atât pentru turiștii români, cât și pentru cei străini, prin prisma ofertei sale bogate și autentice. • Resursele turistice naturale ale județului sunt diversificate și cuprind: o zonă montană extinsă cu resurse pentru turism montan, cicloturism, alpinism, schi/snowboard, zbor cu parapanta, etc., arii protejate (Parcul Național Munții Rodnei, Parcul Natural Munții Maramureșului, Creasta Cocoșului etc.), lacuri, cursuri de apă (inclusiv defilee), fondul forestier, fauna și flora din județ. • Ariile naturale protejate din județ sunt în număr de 63, din care 35 de interes național – 2 rezervații științifice, 14 rezervații naturale, 17 monumente ale naturii, 1 parc natural, 1 parc național; 21 de situri Natura 2000 – 16 situri de importanță comunitară și 5 arii de protecție specială avifaunistică; 1 sit de interes internațional; 6 arii naturale protejate de interes local), la care se adaugă alte situri Natura 2000 (Arboretele de Castan de la Baia Mare, Defileul Lăpușului, Creasta Cocoșului – Gutâi, Platoul Igniș, Munții Maramureșului, Munții Rodnei, Tisa Superioară, Valea Izei și Dealul Solovan), dar și arii naturale protejate de interes național (în număr de 33, de ex. Lacul Albastru de la Baia Sprie, Peștera cu Oase, Peștera Vălenii Șomcutei, Mlaștina Vlășinescu și Iezerul Mare, Creasta Cocoșului, Cheile Tătarului, Cheile Babei, Coloanele de la Limpede, Rezervația Fosiliferă Chiuzbaia, Poiana cu Narcise Tomnatec-Sehleanu, Pădurea cu

Pini Comja, Pădurea de Larice Coștiui, Lacul Morărenilor, Izvorul Bătrâna, Rozeta de Piatră de la Ilba etc.). Dintre cascade, se remarcă Cascada Cailor, din apropiere de Borșa, una dintre cele mai mari și mai frumoase din România, rezultată din prăvălirea apei dintr-un circ glaciatic pe versantul abrupt al Rezervației Piatra Rea, în mai multe trepte de circa 100 m înălțime.

- În județul Maramureș există 44 de trasee turistice omologate, din care 35 sunt administrate de Consiliul Județean Maramureș (conform Anexei 2). În prezent, marcajele existente pe aceste trasee sunt insuficiente și necesită o campanie extinsă de remarcare. De asemenea, sunt necesare și lucrări de reamenajare și întreținere a acestora.
- În plus față de traseele turistice omologate, există numeroase alte trasee cu potențial turistic ridicat care se recomandă a fi analizate în vederea omologării și amenajării. Recent s-au realizat rute culturale turistice și s-au inclus într-o rută culturală europeană cele 8 biserici patrimoniu UNESCO.
- În baza Hotărârii Consiliului Județean Maramureș nr. 234/25.10.2018 s-a aprobat înființarea Serviciului Public Județean Salvamont Maramureș. Conform HG77/2003, atribuțiile acestuia cuprind și propunerea de omologare sau desființare a unor trasee montane și coordonarea și supravegherea activității de amenajare, întreținere și reabilitare a traseelor montane din județ.
- În pofida potențialului său însemnat și a notorietății de care se bucură, sectorul turistic în general și cel montan, în special, de la nivel județean asigură doar un procent foarte mic din numărul total de locuri de muncă și din contribuția la PIB.
- Activitatea turistică ce se desfășoară în zona montană a cunoscut, în general, o dezvoltare foarte mare în ultimii ani, fluxurile de turiști crescând an de an cu circa 10-12%. Resursele turistice existente și tendințele actuale de dezvoltare ale turismului activ, ale turismului montan și ale turismului ecologic impun o modernizare a rețelei de trasee turistice montane din județul Maramureș, adaptată situației existente în acest moment.
- Totodată, în perioada pandemiei de Covid 19, s-a constatat o creștere semnificativă a interesului populației pentru turismul montan atât la nivelul județului cât și la nivel național.
- Prin urmare, în contextul celor prezentate mai sus, este necesară implementarea de măsuri de valorificare a potențialului turistic montan al județului și de creștere a contribuției sale la generarea de valoare adăugată prin modernizarea și extinderea infrastructurii de trasee de turism montan.

3. <i>Denumirea proiectului</i>	Revitalizarea turismului montan în județul Maramureș prin modernizarea și extinderea infrastructurii de trasee turistice montane.
4. <i>Scop</i>	Valorificarea potențialului turistic montan al județului, creșterea contribuției acestuia la dezvoltarea economică a județului Maramureș
5. <i>Obiective</i>	<p>A. Obiectiv general: valorificarea durabilă a potențialului turistic montan al județului Maramureș</p> <p>B. Obiective specifice:</p> <p>B.1. Facilitarea accesului spre natură al cetățenilor, pentru turism montan (plimbare, hiking, trekking, alergare, MTB).</p> <p>B2. Creșterea numărului de trasee turistice în toate zonele montane ale județului, respectiv:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zona Baia Mare 2. Zona Creasta Cocoșului 3. Zona Baia Sprie 4. Zona Igriș 5. Zona Munții Lăpușului 6. Zona Preluca – Țara Lăpușului 7. Zona Munții Țibleș 8. Zona Munții Maramureșului 9. Zona Munții Rodnei 10. Zona Țara Codrului <p>B.3. Creșterea numărului de turiști care practică diferitele forme de turism activ.</p> <p>B.4. Creșterea atractivității județului pentru investiții în turism.</p> <p>B.5. Creșterea încasărilor directe din turism</p> <p>B.6. Integrarea opțiunilor de turism montan în județul Maramureș cu celelalte oferte turistice de agrement și gastronomie locală și cu cele care vizează obiective de patrimoniu natural, cultural și istoric.</p> <p>B.7 Promovarea unui stil de viață activ, în aer liber și natură, cu beneficii importante pentru sănătate.</p>
6. <i>Beneficiari</i>	<p>Beneficiari direcți:</p> <ul style="list-style-type: none"> • locuitorii județului Maramureș, sportivi, iubitori de natură • turiștii interni și externi <p>Beneficiari indirecți:</p> <ul style="list-style-type: none"> • agenții economici din domeniul turistic (pensiuni, hoteluri, agenții de turism, ghizi montani) prin creșterea numărului de turiști și a perioadei de ședere a acestora, ca urmare a diversificării numărului de trasee turistice și a accesării mai facile a

	<p>obiectivelor de interes turistic;</p> <ul style="list-style-type: none"> • firme care închiriază și/sau vând echipament sportiv și accesorii prin creșterea cererii și astfel a vânzărilor; • Grupurile de Acțiune Locală (GAL) implicate în proiecte de dezvoltare a comunităților acestora; • ONG-uri și cluburi montane, ecologice și sportive care vor avea un rol și o implicare mai bine definite și posibilități extinse de a-și desfășura activitatea; • administrația publică județeană și locală, prin creșterea veniturilor la bugetul județean și local. 		
<p><i>Varianta de soluționare propusă</i></p>	<p>Implicarea Consiliului Județean pentru implementarea unui proiect integrat care să acopere toate zonele montane din județul Maramureș</p> <p>Această variantă propusă include următoarele activități:</p> <p>Remarcarea traseelor existente de turism montan și lucrări de întreținere a acestora într-o abordare extinsă la nivelul întregului județ și la un nivel de complexitate și calitate superioare</p> <p>Astfel, în afara remarcării traseelor existente se prevede omologarea și marcarea etapizată de noi trasee de turism montan în toate cele 10 zone montane enumerate la pct. 5, subpct. B2. De asemenea se prevede montarea de panouri indicatoare la intrările pe trasee cu hartă și date utile, precum și de tăblițe indicatoare și stâlpi de marcarea a traseului în golurile alpine, în poienile foarte mari și în</p>	<p>Impact</p> <p>Bugetar: Aprobarea unui buget multianual pentru achiziționarea serviciilor și materialelor necesare implementării acțiunilor preconizate.</p> <p>Economic și social:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Impact pozitiv considerabil, datorită efectelor creșterii graduale a numărului de turiști în Maramureș asupra dezvoltării economiei județului; • Efecte pozitive estimate asupra cifrei de afaceri în turism, asupra numărului de locuri de muncă în domeniul conexe turismului și asupra încasărilor din turism ale autorităților publice locale; • Impact pozitiv considerabil în promovarea turismului montan și ecologic în Maramureș; • Crește gradul de siguranță a turiștilor montani, scăzând riscurile de accidentare, rătăcire, folosire de 	<p>Buget estimat</p> <p>Buget / zonă montană: 150.000 RON Buget total / 10 zone montane: 1.500.000 RON</p> <p>Teritoriul cu potențial pentru turismul montan și ecologic a fost delimitat în 10 zone montane, respectiv:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zona Baia Mare 2. Zona Creasta Cocoșului 3. Zona Baia Sprie 4. Zona Igriș 5. Zona Munții Lăpușului 6. Zona Preluca – Țara Lăpușului 7. Zona Munții Țibleș 8. Zona Munții Maramureșului 9. Zona Munții Rodnei 10. Zona Țara Codrului <p>S-a luat în considerare un buget multianual având în</p>

	<p>orice alte locuri este necesar pentru coerența și continuitatea marcajului.</p> <p>Conform H.G. 77/2003, traseul turistic montan trebuie să îndeplinească următoarele condiții:</p> <p>a) să prezinte interes și să facă legătura între două sau mai multe obiective;</p> <p>b) să fie accesibil atât vara, cât și iarna, scop în care se vor evita, atât cât este posibil, versanții sau crestele expuse la viscole ori la curenți puternici de aer. În condiții speciale de altitudine sau de teren accidentat traseul turistic montan va fi recomandat numai vara;</p> <p>c) să evite zonele favorabile producerii avalanșelor de zapadă, alunecărilor de teren sau căderilor masive de pietre;</p> <p>d) să nu necesite construirea prea multor amenajări - podețe, balustrade, trepte - și să permită îmbunătățirea potecii - lărgirea ei, acoperirea porțiunilor surpate, fără cheltuieli mari;</p> <p>e) să nu traverseze zone întinse de grohotișuri sau de mlaștini.</p> <p>Conform art. 54 din Codul Silvic, traseele de bicicletă vor fi accesibile pe drumurile forestiere și pe potecile și pe traseele amenajate.</p>	<p>trasee nemarcate, etc.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Scade numărul de potențiale intervenții de salvare a turiștilor de către SPJ Salvamont cu efecte pozitive atât asupra integrității și sănătății turiștilor cât și asupra bugetului Consiliului Județean. <p>Beneficii</p> <ul style="list-style-type: none"> • Este o abordare extinsă și cuprinzătoare • rezolvă în mod unitar și integral neajunsurile indicate de turiștii montani, organizații de turism montan și ecologice, cetățeni, etc. ; • asigură realizarea în totalitate a obiectivului general și a obiectivelor specifice ale proiectului prevăzute la pct. 5 din acesta; • asigură conformarea cu prevederile H.G. 77/2003 privind instituirea unor măsuri pentru prevenirea accidentelor montane și organizarea activității de salvare montană. Această conformare este obligatorie având în vedere prevederile Art. 41(1)b) din H.G. 77/2003 care reglementează ca și contravenție neefectuarea de către consiliile județene sau consiliile locale, după caz, a lucrărilor de amenajare și întreținere a traseelor turistice montane; • are efecte pozitive estimate asupra 	<p>vedere implementarea etapizată a proiectului.</p> <p>Bugetul estimat pentru anul 1 (2021) este de 300.000 lei aferent zonelor montane Baia Mare și Creasta Cocoșului.</p> <p>Odată realizate traseele turistice montane în aceste două zone, se va definitiva și graficul de timp pentru celelalte zone montane.</p> <p>Listă de cheltuieli:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Achiziționare și montare panouri cu hartă și date utile despre traseu • Achiziționare și montare plăcuțe indicatoare și stâlpi de marcare a traseului în golurile alpine, în poienile foarte mari și în orice alte locuri este necesar pentru coerența și continuitatea marcajului. • Achiziționare materiale de marcaj
--	--	---	---

	<p>- se poate stabili o colaborare cu mediul de afaceri, ONG-uri și asociații de profil, GAL-uri, Ocoluri Silvice, ROMSILVA, UAT-uri;</p> <p>- costurile de implementare se pot reduce prin inițierea de campanii de voluntariat.</p>	<p>cifrei de afaceri în turism, asupra numărului de locuri de muncă în domeniul conexe turismului și asupra încasărilor din turism ale autorităților publice locale;</p> <ul style="list-style-type: none"> • are impact pozitiv considerabil în promovarea turismului montan în Maramureș; • se poate stabili o colaborare cu mediul de afaceri, ONG-uri și asociații de profil, GAL-uri, Ocoluri Silvice, ROMSILVA, UAT-uri; • costurile de implementare se pot reduce prin inițierea de campanii de voluntariat. <p>Riscuri</p> <ul style="list-style-type: none"> • rezultatele depind de alocarea de resurse financiare din bugetul Consiliului Județean Maramureș; • există riscul generării unor așteptări prea optimiste cu privire la creșterea influxului de turiști în județul Maramureș care să ducă la apariția descurajării în cazul în care aceste așteptări nu sunt satisfăcute imediat; • poate fi greu de realizat o comunicare constantă și fructuoasă atunci când sunt foarte multe părți implicate; • reticență din partea angajaților implicați în implementarea proiectului, al căror volum de muncă ar putea crește. 	
--	---	--	--

<p>7. Indicatori</p>	<ul style="list-style-type: none"> • număr de trasee turistice montane remarcate; • număr de trasee turistice noi, omologate, amenajate și marcate; • număr de panouri indicatoare amplasate la intrările în traseu; • variația fluxului de turiști; • percepția turiștilor privind calitatea experienței turistice montane de care au avut parte în județul Maramureș.
<p>8. Monitorizare și evaluare</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Implementarea se va face conform documentației elaborate de Departamentul de specialitate din cadrul Consiliului Județean Maramureș; • Raport anual de monitorizare; • După primul an de implementare se va elabora un raport intermediar de evaluare. • La sfârșitul implementării se va elabora un raport final de evaluare. • Evaluările, atât cea intermediară cât și cea finală, vor fi realizate în colaborare cu instituții / organizații independente.

Cadru legislativ

CODUL ADMINISTRATIV: INCADRAREA PROIECTULUI IN DISCUTIE

Articolul 84 Dispoziții generale aplicabile autonomiei locale

(5) Autonomia locală garantează autorităților administrației publice locale dreptul ca, în limitele legii, să aibă inițiative în toate domeniile, cu excepția celor date în mod expres în competența altor autorități publice.

Articolul 173 Atribuțiile consiliului județean

(1) Consiliul județean îndeplinește următoarele categorii principale de atribuții:

b) atribuții privind dezvoltarea economico-socială a județului

(3) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. b), consiliul județean:

d) adoptă strategii, prognoze și programe de dezvoltare economico-socială și de mediu a județului sau din proprie inițiativă, pe baza propunerilor primite de la consiliile locale; dispune, aprobă și urmărește, în cooperare cu autoritățile administrației publice locale comunale, orașenești și municipale interesate, măsurile necesare, inclusiv cele de ordin financiar, pentru realizarea acestora;

Art.54 din Codul Silvic, asa cum a fost modificat prin Legea 197/2020, prevede:

(1) Accesul public pedestru in padure este permis pe raspunderea celui care intră în pădure numai în zone amenajate, pe trasee și poteci marcate în acest sens, pe drumurile forestiere și în pădurile cu funcții de protecție, predominant sociale.

(1.1) Accesul public cu bicicleta în pădure este permis numai pe drumurile forestiere, pe potecile și pe traseele amenajate, pe răspunderea celui care intră în pădure și cu respectarea condițiilor stabilite de administratorul fondului forestier/proprietar, după caz.

(2) Accesul public în fondul forestier național cu autovehicule, motociclete, ATV-uri sau mopede este interzis, cu excepția activităților sportive, de recreere și turism organizate, care se pot practica pe drumurile forestiere sau pe trasee special marcate și omologate, numai cu acordul:

a) șefului ocolului silvic, în cazul administrării;

b) proprietarului, cu avizul șefului ocolului silvic, în cazul asigurării serviciilor silvice.

(3) In cazul organizațiilor neguvernamentale, accesul în fondul forestier cu autovehicule, motociclete, ATV-uri sau mopede este permis doar în urma semnării unui protocol cu administratorul, în cazul fondului forestier proprietate publică a statului, sau cu administratorul/proprietarul, în cazul fondului forestier proprietate privată.

(4) Amenajarea în fondul forestier național de poteci și trasee pentru plimbare, alergare și biciclete se face cu acordul administratorului, pentru fondul forestier proprietate publică a statului, sau cu acordul proprietarului, pentru fondul forestier, altul decât proprietate publică a statului. În pădurile încadrate în tipul I funcțional, amenajările se pot realiza numai cu aprobarea administratorului ariei naturale protejate.

(5) Potecile și traseele pentru plimbare, alergare și biciclete pot fi realizate numai din pamânt, lemn și pietris. Realizarea acestora nu face obiectul scoaterii definitive/ocupărilor temporare din fondul forestier național, nu necesită autorizație de construcție și este permisă numai în situația în care nu implică tăieri de arbori, defrișări.

ORDONANȚA nr. 58 din 21 august 1998 privind organizarea și desfășurarea activității de turism în România

Articolul 1

(1) Turismul reprezintă un domeniu prioritar al economiei naționale.

Articolul 2

În sensul prezentei ordonanțe, termenii și expresiile de mai jos semnifica după cum urmează:

a) turismul - ramura a economiei naționale, cu funcții complexe, ce reunește un ansamblu de bunuri și servicii oferite spre consum persoanelor care călătoresc în afară mediului lor obișnuit pe o perioada mai mică de un an și al căror motiv principal este altul decât exercitarea unei activități remunerate în interiorul locului vizitat;

Articolul 20

Consiliile locale, consiliile județene și, respectiv, Consiliul General al Municipiului București au următoarele atribuții în domeniul turismului:

a) inventarierea principalelor resurse turistice;

- b) administrarea registrelor locale ale patrimoniului turistic;
- c) elaborarea de propuneri de dezvoltare a turismului, care stau la baza Programului anual de dezvoltare a produselor turistice;
- d) participarea la omologarea traseelor turistice și a pârtiilor de schi;
- e) contribuirea la creșterea calității produselor turistice;
- f) urmărirea activității turistice, în așa fel încât operatorii economici cu activitate în domeniul turismului să aibă acces la resursele turistice, cu respectarea normelor de punere în valoare și protecție a acestora;

Anexe:

1. Modele de hărți de trasee propuse și modele desenate pentru panouri informative și marcaje
2. Lista traseelor montane omologate în județul Maramureș
3. Hotărârea de Guvern nr. 77/2003 privind instituirea unor măsuri pentru prevenirea accidentelor montane și organizarea activității de salvare în munți
4. Detaliere buget